2.2. Nikâhın Tanımı ve Hükmü

Nikâh akdi ile evlenmenin temel gayesi, neslin devamını sahih bir şekilde gerçekleştirmek ve her bakımdan eşler arasında paylaşmayı ve dayanışmayı sağlamaktır.

Görsel 4.5: İslam dinine göre nikâh evlilikte bir akittir.

Fıkhi-hukuki bir terim olarak nikâh akdi şöyle tanımlanabilir: "Evlenmelerinde dinen-hukuken bir engel bulunmayan bir kadın ve bir erkeğin sürekli bir hayat ortaklığı kurmak üzere aralarında cinselliği helal kılan ve eşlerin karşılıklı dayanışmasını esas alarak her birine hak ve vazifeler yükleyen bir akittir."[15]

Buna göre bir evlenme akdinin meydana gelebilmesi için bu akdin "*Cinsiyetleri farklı iki şahıs arasında olması, hayat beraberliği için ortak bir rızanın bulunması, ilke olarak devamlılık üzerine kurulması ve din-hukuk tarafından kabul edilen bir vasfının bulunması*" gerekmektedir.

Nikâh akdi, aile kurumunun ilk adımı olması ve toplumun varlık ve bekasının sebebi olan neslin devamının meşru zeminini oluşturması yönüyle ayrı bir öneme sahiptir. Bundan dolayı Kur'an[16] ve sünnette[17] akitler içerisinde sadece nikâh akdi teşvik edilmiş, bu akdin kuruluşu ve korunması ile ilgili birçok hüküm ve tedbire yer verilmiştir. Nikâh akdini diğer akitlerden ayıran en önemli özellik ise şahitler huzurunda yapılması ve topluma ilan edilmesidir.

DEĞERLENDİRELİM

"Nikâh, benim sünnetimdir. (Bu) Sünnetimi uygulamayan benden değildir. Evlenin, çocuk sahibi olun; ben kıyâmet gününde ümmetimin çokluğu ile iftihar edeceğim."

(İbni Mace, Nikâh, 8.)

Yukarıdaki hadiste anlatılmak istenen nedir? Arkadaşlarınızla değerlendiriniz.

15 Karaman, Anahatlarıyla İslam Hukuku, 233; Döndüren, Delilleriyle Aile İlmihâli, 149; Akıntürk, Yeni Medeni Kanuna Uyarlanmış Aile Hukuku, 55; Modern hukukta nikâh akdi/evlenme sözleşmesi şöyle tanımlanmıştır: "Tam ve sürekli bir hayat ortaklığı yaratmak üzere, cinsiyetleri ayrı iki kişinin hukuken makbul ve geçerli şekilde birleşmesidir."
16 bk. Nur suresi, 32. ayet.
17 bk. Buhari, Savm, 10; Nikâh, 2,3; Müslim, Nikâh, 1,3.

Görsel 4.6: İslam dini aile kurumuna önem vermiştir.

Evlenmenin Dinî Hükmü

İnsan neslinin devamını sağlamak amacıyla evlenme toplumsal bir görev olarak tüm insanlara farzıkifayedir. Bundan dolayı insan neslinin devamı için toplumda bazı insanların evlenip çocuk sahibi olarak bu farzıkifaye görevini yerine getirmesi gerekmektedir. Bireysel açıdan düşünüldüğünde ise evlenme, genel olarak mübah olarak kabul edilmiştir.

TARTIŞALIM

İslam dini evliliğe niçin önem vermiştir? Tartışınız.

Görsel 4.7: Nikâh akti, eşlerin karşılıklı hak ve yükümlülüklerini gözetir.